

یاشاسین ۲۱ آذە رین ۵۸ - نجی ایلدۆنۆمۆ Yaşasin 21 Azərin İldönümü

قۇزئی آذە ریباجان تیکرار اۆز مستقیلی بیئی الده ائدیب ایوالفضل بهی حاکمیته گلمسی عرفسینه اؤنداندا بله بیر خاهییشه بۆلۆنمۆشۆدۆم. عین زاماندا اؤندان ایستغیلیمشدی کی، تاریخ آراشیدیرملار انستیتوسینده ۱۹۴۲ - نجی ایللرده گونئی دن قۇزئییه گلمیش سؤیداشلاریمیزین آدلاریغین لیسته سینکی ک.ق.ب. نین آرشویولریندن چیخاریب، اؤنلارین هر تک - تکی نین طالعی حاقیندا معلوماتلار تۇپلاسلار. سیبری دوشەرگه لرینده وه باشقا سور گونلرده جان وئرملرین آدلارینی دۆسیلرینی هامان آدی گئچمن مۇزیه وئرپ، آراشیدیرمیلارین - تدیقاتچیلارین ایختیاریندا قۇسۇنلار. بئلهیکلده تاریخیمیزین بۇ یازیلماش صحیفه لری یازیلسین وه ایندیکی وه صاباحکی نسللرین ایختیاریندا قۇسۇلسۇن. اۆتالیی - بۆتالیی آذە ریباجان میلیتی اۆلراق هر بیر میلیت کیمی اۆز تاریخیمیزی، اۆز کئچیمیزی اۆیرمیلیک. اۆز کئچیمیشینی بیلیمین میللرگه جکریینی قۇرا بیلمه زلر. بۇ ریبالاریم کچه بیر تکلیف یۇخ، بیر میلیت اۆلراق میلیتی وظیفه میزدیر. بۇ گونکی وه گلبجک نسللر اوچون بۇرجۇمۇدۇر. بۇ بۇرجۇ یرینه گتیرمیلیک.

بینه تاریخه قایدالییم. تئهرانین شۆوونیس رثۆمی اۆز مستملکچی حاکمیته تیکرار گونئی آذە ریباجاندا تثبیت ائدیکن سۇنرا شاهلیق رثۆمی عمرونون سۇنونا قده هر ایل بۇ ایشغال گونونو، میلیتیمیزه قارشى سۆی قیریمینی بایرام تۇتاراق میلیتیمیزه رۇحی شیکنجملر وئریمیه دوام ائدیردی. ۱۳۲۵ - نجی ایلدن سۇنرا آذە ریباجان قارشى اۆلان سییاست داهادا شیدتlendirیلدی. بۇ سییاست اۆنۆن خلف جانیشینی اۆلان جینایتکار فۇندانمتالیست رثۆم طرفیندن داها قدارجاسینا ایجرا ائدیلمکدهیر.

من میلیتیم آدینان بۇ مقدس گونده میلیتیمیزی فارس شۆوونیزمینی مستملکچی سییاستینه قارشى بیرلییه چاغیریرام. اتجاق بیرلیکده میلیتیمیز اۆز مستقیلی بیئی - آزادلیغینی الده ائدهجکدیر. دوشمنه قارشى رحمسیز - باریشماز اۆلمالییق. بۇرادا من میلیتی حۆکۆمتین سمبۆللاریندان اۆلان صفرقهرمانی نین اۆلۆم گونونو ایلدونومونه بهزاد بهزادی جنابلاریغین میلیتیمیزه قارشى سۆی قیریمی آباریلدیغی ایدعاسینی تاید ائدیرم. گئچه ن بۇ ۲۰ - ایلده آنادیلینده بۇ حاقدا دهغفعلرله معلومات وئریمیشدیر. بیزیم میلیتیمیزه قارشى اوج میلیت طرفیندن سۆی قیریمی آباریلیمیشدیر. اثرمنیلر، رۇسلار وه فارس شۆوونیس تری طرفیندن آباریلان بۇ سۆی قیریملاری بئین الخالق ایجتامعیته سندرلرله تقدیم ائدیلمه لیدیر. **بابک قالاسینا گئندن کیمی سۆی قیریمی گونلریده هامان شکیلده اۆرۆمییه ده، خۆی وه سلماسدا وه باشقا شهرلریمیزده قید ائدیلمه لیدیر.**

۵۸ - ایل میلیتی حۆکۆمتین قۇرۇلماسیندان کئچسده میلیتیمیزین دوشمنلری آذە ریباجان میلیتی نین ائولادلاریغین قانی ایله سۇواریلیمیش تۇپراقلاریمیزین اوستونده ات چاپدییرماقدا، میلیتی حۆکۆمه ایفتیرا، تهمت وه بهتانلار باغدییرماقدان ال گۆتورمیشلر. اۆتانمادان میلیتیمیزین ماتم، تیکرار مستملکگه سالیندیغی گونونو اغیز دۇلۇسۇ آذە

ریباجانین قۇرانیلماسی - نجاتی دیه اعلان ائدییرلر.

البته یادلارین میلیتیمیزه قارشى دوشمنچیلیی تزه بیر شتی دئیلیدیر. ائله ۱۹۰۵ ده مشرۇطه باشچیلارینین اۆلدورولمسی، خالقیمیزین قهرمان اؤغلۇ خیابانی نین قدارجاسینا اۆلدورولوب، حتا اۆلوسونه وه میلیتیمیزه اهانت اۆلراق خیابانلاردا سوروتلنمسینی میلیتیمیزین یادداشتیریدیر. ۲۱ - آذە رده ۲۵ ایل قابق، ۱۹۲۰ - نجی ایل آپریل آبی نین ۲۸ - ده لئنین نین فرمانی ایله وئرلی نۆ کرلردن اۆلان نریمانؤفلارین یاردیمی ایله قۇزئی آذە ریباجاندا قۇرۇلان آذە ریباجان دئمۆ کراتیک جیمهؤرییتی، یعنی اۆلکدین دئمۆ کراتیک شکیلده سئجیلیمش، وه ۲۲ - اولکه طرفیندن تانینمیش حۆکۆمتی وه ایستیقلایتی قیزیل اوردۇ طرفیندن یۇخ ائدیلمه ک، فارس شۆوونیس تریغین دئدیی کیمی قۇزئی آذە ریباجانی نجات وئرپ، گۇیا ایشچی صنیفی نین حاکیم اۆلدۇغۇنۇ ایدعا ائدییدیلر. بۇ رۇس ایشغالی ۷۰ - ایل ده وام ائتدی. بۇ ۷۰ - ایل ایشغال دۆورونده بیر میلیون دوریدوز مین نفر وطنیمیزین ان تمیز - صادق اؤغلۇ وه قیزلاری سوزده میللترین قۇرتاریجیلاری طرفیندن قتله بئتریلیب، سیبری وه باشقا دوشرگه لرده، ک ق. ب نین دۇسداقلاریندا جان وئردیلر. سۇسییالیزم بایراغی آلتیندا اۆلکه میزی نالماقلا باناشی قۇزئی آذە ریباجانلاراری رۇسلانیدیرماغا، اؤنلارین آذە ریباجانلیق کیملیکلرینی اللریندن آلیب رۇس یاخۇد نجه دییرلر سۇویت وئنداشی کیملیی وئریمیه چالیشیلار. آما اؤنلار بۇ هدفلرینه اۇلاشا بیلیمیدیلر. قۇزئی آذە ریباجان اۆز مستقیلی بیئی تیکرار الده ائتدی. اوزو قارلیق ایسه رۇسلارا اؤنلارین یئرلی اۆرتاقلارینا قالدی.

گونئی ده ایسه فارس شۆوونیس تری اۆز مستملکچی سییاستلرینی دوام ائتدییرلر. اؤنلاردا رۇسلار کیمی آذە ریباجانلارین آذە ریباجانلیق کیملی بیئی، دیلینی الیندن آلیب، اؤنلاری فارسلاشدیرپ، اۆزلری دئمیشکرن آذە ریباجانلارین «**شهروند ایرانی**» دوزلمتک ایسته ییرلر. بۇ سییاست گۆتورولن هر آدیمدا اوزونو گۆ سترمکدهیر. آذە ریباجانین ایقتیصادیاتی داغدیلب، کندلری خرابایا چئوریلپ دیر. بۇنلارلا باناشی قۇندارما ایالتلر دوزلمتکله آذە ریباجانلیق کیملیی اؤنلارین الیندن آلیناراق ایلک باشدا اؤنلار زنجانلیق، قزونلیلیک، گیلانلیق، همدانلیق، اراکلییق وه اردبیل لیلیک آشیلانماقدا، سۇنرا ایسه اؤنلار ایرانلیق کیملیی وئریمکده دیر. بۇ ایالتلرده، بو تون گونئی آذە ریباجاندا رادیو - تلوویزیونلار، فارس دیلینده کی قۇندارما یئرلی مطبوعات واسیطیسله فارسلاشدیرما، ایرانلیلاشدیرما پروجئسی دوام ائدییرلر. آذە ریباجانین شهرلرینده قدیمی اتولر، کاروانسارالار، تاریخی بینالار داغدییلر، تاریخی یئر آلتی اثرلریده چیخاردیلاراق حراجا قۇبۇلۇر. خاریجی اۆلکلره داغدییلر. یعنی تاریخیمیزده بۇ شکیلده یۇخ ائدییلر. بۇ ناگۆره ده ۲۱ - آذە رین اهمییتی گونو - گوندهن اهمییت قازانماقدا دیر. پیشهوری حاقلی اۆلراق ۱۰ آبان ۱۳۲۳ ده دئیردی:

«**اگر میلیت بۇ گون اۆزونو نجات وئریمه جهد ائتمه یه، بۇ منحوص دۆوروده ن داها بیسی قارشیمیزدادیر. بۇ ناگۆر**

ره ده گرهک هامی بیرلیکده ظولم وه اسارهت زنجیرینی قیرماغا چالیشاق، تاکی میلیتیمیز تازادان اۆزگه لره پناه آپارماسین» سیتادین سۇنو .

آذە ریباجانیمیزین بۇ گونکی سیاسی، ایقتیصادی، ایجتامعی وه اخلاقی وه مندی باخیمدان ۵۸ - ایل بۇندان قابقلارا قیاسلا داها اغیر، داها برناد وضعیته اۆلدۇغۇنۇ نظره آلدیقدا پیشهوریغین اۇزاق گۆرولیبینی تحسین ائتمک لازیمدیر. بۇ ناگۆره ده بۇ گونکی قۇرشاغین، میلیتیمیزین کچی بیئنه ن - بۆیویونه قده اۆزوموزو - وطنیمیزی بۇ فلاکتدن قۇرتارماق اوچون بۆیوک وظیفلر دوشمکدهیر .

۷ مین ایلدن بهری آتا - بابالاریمیز، اؤ جوملدهن شاه ایسماعیل میزین اۆز مشهور وصیتنامسینده بیزه امانت ائدیی - تاپشیردیغی ایرتی یعنی آذە ریباجانین بوتونلویونو، آنادیلیمیزی، وه آذە ریباجانلیق غنیرهتینی قۇرۇمالیق. بۇ امانتی اۆلدۇغۇ کیمی قۇرۇمالی، بیزدن سۇنراکی نسللره - قۇرشاقلار تحویل وئرملیک. بیزدن سۇنراکی نسللر بیزیم نسلیمیزله ایفتخار ائتمیلیدیر. محمد امین رسۇلزاده لر، ستارخان وه باغیرخانلار، خیابانی، پیشه وه ریلر، بیریبیلر ریاسیزجا اۆز زامانلارین شرتلرینی نظره آلیب، مۇجادیله ائدیپ، اؤنلارین تمثالیندا اۆن میلرجه - بوزمینلرجه وطن بۇلۇندا، وطن حسرتینده اۆلدولر. بۇ گون بیزده چاغیمیزین ایستکلری دۇغرۇلۇسۇندا، یعنی میلیتیمیزین - وطنیمیزین مستملکدن قۇرۇلماسی بۇلۇندا گئجه - گوندوز، توق سوز - تمناسیز مۇجادیله آپارمالیق. لازیم گلیرسه وطنین بۇلۇندا، میلیتین بۇلۇندا جانیمیزدا قییمالییق.

میلیتیمیز مستملکچی شۆوونیس فارسلا رین الیندن جاننا گلمیشدیر. داها هر نه باهاسینا اۆلۇرسا - اۆلسۇن ایران دئییلن دۇسداق اوچون بیر آدیمدا اۆلسا گۆتورمک ایسته میریک. بیزیم کچه غاییمیز بۇ مستملکدن اسارهت ن قۇرۇلماقدیر. من بۇنا بوتون وارلیغیملا ائینیرام کی، غنیرهلی، شرفلی وه فداکار میلیتیمیز بۇ مۇجادیلهده باشاریلی اۆلاجاقدیر. وه اۆز مستقیل گونئی آذە ریباجان دۆولتینی یارادجاقدیر .

عشق اۆلسۇن بۇ یۇلدا ساواشان میلیتیمیزه، اۆنۆن ایگیت اۇغۇل وه قیزلارینا!

۲۰ ایل بۇندان قابق «**آنادیلی**» غزئتی ن ۲ نومره لی سایبی سیندا ۲۱ - آذە ره حصر ائدیلمیشدی . اۆنۆن باش مقالسی نین ایلک جوملیسی بۇ سوزلرله باشلا ییردی :

«**دار گۆرۆشلولویو بیر یانا آتیب، حقیقتی گۆرۆب دیله گتیرمک هر بیر دئمکرات وه ایره لی گۆرۆشلو (مترقی) اینسانین وظیفه سیدیر.**»

چۇخ - چۇخ تاسؤفله بۇ گون قده ر ۲۱ - آذە حاقدا یازانلار اۆزلرینی بۇ دار گۆرۆشلولو کدن چیخاردا بیلیمیشلر . یازیلان مقاله وه کیتابلارین یوزده ۹۹ - و، ایران دئییلن بشرین اؤ زامانکی دۇرۇمۇنۇ نظره آلاراق یازیلیمیشلار . آذە ریباجان میلیتی نین اۆز حاکمیتهینی آلماعا قالدخما سینتی ایرانین داخیلی مستلسی کیمی تقدیم ائتمیشلر . محصۇصن بۇ حاقدا یازیلانلارین بۆیوک حیصمسی شۆوونیس رۇس قۇللۇقچۇسۇ اۆلان تۇده فیرقمسی نین مطبوعاتیندان الینیمیشلر . اؤنلار میلیتی حۆکۆمتی اۆز گۆرۆشلولری آچیسیندان یازیب، حتا اؤندان اۆز تبلیغاتلاری اوچونده یازارلانیمیشلار . رۇسلارین تئهران رثۆمی ایله لاس وۇرماسینی وه بو تۆو آذە ریباجان میلیتینه جینایتلرینی هر ایکی تاپدا تبریعه ائتمیه چالیشمیشلار . نئجده کی، لئنین جنابلاریغین گۆستریشی ایله قۇزئی آذە ریباجانین ایشغالینی

آردی ۳۰، نئجده صحیفه ده